

Gümrükte Gündem

Evren KILIÇ*

Kasım ayı “Gümrükte Gündem”i belirleyen en önemli konunun DAP, DAT ve DDP gibi uluslararası teslim şekillerinde sigorta giderinin satıcı tarafından ödenip ödenmediğinin ispatı olduğunu söylemek yanlış olmaz. Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından yayımlanan yazıda, belirtilen teslim şekillerine konu ithalat beyannamelerinde sigorta ödemesi beyanı yapılmaması durumunda, alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin varlığının sorulması ve ibrazının istenmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, bazı ülke menşeli ürünlere ilişkin ek bilgi ve belge taleplerinin İTKİB Genel Sekreterliğine sunulmasına yönelik duyurunun da bu ay içerisinde yapılan önemli düzenlemeler arasında saymak mümkündür.

Diğer taraftan, Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) uygulamasına yönelik olarak EK-2 Elektronik soru formuna (v.3.2.) ilişkin rehber yayımlanmış olup, firmaların EK-2 soru formunda hangi hususlara dikkat ederek soruları cevaplandırması gerektiği belirtilmiştir.

DAP, DAT ve DDP gibi uluslararası teslim şekillerinde sigorta giderlerine ve öne çıkan diğer konulara aşağıda yer verilmiştir.

1. İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/4)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

25.06.2016 tarihli ve 29753 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2016/4 sayılı Tebliğ’in birinci maddesinde yer alan tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ayrıca, 2016/22 sayılı Tebliğ konusu önlemin uygulanmasında İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2015/8) ile Çin menşeli ithalat için yürürlükte olan dampinge karşı önlemde ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacak değişiklikler de dikkate alınacaktır.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Eski Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/Kg*)	Yeni Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/Kg*)
8409.91.00.00.00	Sadece ve esas itibariyle kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar için olanlar (sadece alüminyum silindir kapakları)	9	12
8409.99.00.00.00	Diğerleri	9	12

2. İTKİB tarafından, 2010/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'in dördüncü maddesi kapsamında, 31 Ocak 2019 tarihi itibarıyla bazı ülke menşeli ürünlere ilişkin ek bilgi ve belge taleplerinin İTKİB Genel Sekreterliğine sunulmasına ilişkin duyuru yayımlandı.

2010/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'in dördüncü maddesi kapsamında İTKİB tarafından bir duyuru yayımlanmıştır.

Buna göre; 31 Ocak 2019 tarihinden itibaren 42.02 ve 42.03 tarife pozisyonları ile 61., 62., 63., 64. (64.06 hariç) fasıllar altında sınıflandırılan eşyadan Çin Halk Cumhuriyeti, Bangladeş, Vietnam, Endonezya, Hindistan, Kamboçya, Pakistan, Sri Lanka, Burma (Myanmar) ve Tayland menşeli olanlarına yönelik yapılacak kayıt belgesi başvurularında ithalatçı firmaların üretim, ihracat, ithalat ve istihdam verisi gibi kriterleri dikkate alarak yapılacak olan risk bazlı değerlendirme sonucunda gerekli kriterleri karşılamayan firmalardan ekte yer alan bilgi ve belgeler talep edileceği ve söz konusu bilgi ve belgelerin İTKİB Genel Sekreterliği'ne sunulması gerektiği bildirilmiştir.

Ayrıca, 61. ve 62. Fasılda yer alan eşyalardan kaşmir keçisi kılı veya ipek içeriği %50 ve üzerinde olanların ithalatında, menşe ülkesindeki üretici firmadan içeriği tevsik edici belgelerin alınmış olması ve bununla uyumlu faturanın bulunması kaydıyla belirlenen belgelerin aranmayacağı eklenmiştir.

Bununla birlikte firmaların, <http://ithalat.ebirlik.org>

adresli ofisten ithalat kayda alma uygulaması firma durumu sekmesinden sorgulama tarihi itibarıyla kriterlerin karşılanıp karşılanmadığını öğrenebilecekleri belirtilmiştir.

Menşe ülke ve firma bazında gerçekleşen ithalat izlenecek olup; gerekli görülmesi halinde diğer ülkelerden veya firmalardan da ek bilgi ve belge talep edilebilecektir.

3. Teslim şekli DAP, DAT ve DDP olan ithalat beyannamelerinde sigorta beyanına ilişkin yazı yayımlandı.

9 Kasım 2018 tarihinde Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından yayımlanan 36653135-205 sayılı dağıtım yazıda, INCOTERMS 2010 kurallarına göre CIF ve CIP gibi teslim şekillerinde asgari teminat sigortası ödeme yükümlülüğü satıcının sorumluluğunda iken, DAP, DAT ve DDP gibi teslim şekillerinde satıcıya direkt olarak bir teminat sigortası ödeme zorunluluğu getirilmediği ve satıcı ile alıcı arasında yapılacak sözleşme kapsamında bu yükümlülüğün satıcı ya da alıcıya yüklenmediği belirtilmiştir.

Bu doğrultuda, ilgili Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan sorgulama neticesinde bazı firmaların teslim şekli DAP, DAT, DDP, DDU (01.01.2011 tarihinden itibaren geçerli değil) olan ithalat beyannamelerinde "sigorta bedeli" beyan ettiğinin, bazı firmaların ise beyan etmediğinin tespit edilmesi üzerine, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün görüşü sorulmuştur.

Gümrükler Genel Müdürlüğü 08.10.2018 tarih ve 37680277 sayılı cevap yazısında, DAP, DAT ve DDP gibi teslim şekillerine konu ithalat beyannamelerinde sigorta ödemesi beyanı yapılmaması durumunda, alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin varlığının sorulması ve ibrazının istenmesi gerektiği; sözleşmenin bulunması durumunda sigorta yükümlülüğünün satıcıya ait olduğuna ilişkin maddenin aranması ve böyle bir maddenin bulunmaması durumunda sigorta yükümlülüğünün alıcıda olduğu kabul edilerek, sigorta masrafının 4458 sayılı Kanun'un 27/e maddesine göre gümrük kıymetine ilave edilmesi gerektiği yönünde talimat vermiştir.

4. YYS EK-2 Elektronik Soru Formuna (v.3.2.) ilişkin rehber yayımlandı.

Kasım ayında Ticaret Bakanlığı, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne YYS Ek-2 soru formunun doldurulmasına yönelik bir rehber yayımlandı. Firmaların soruları doldururken dikkat etmesi

gereken hususlara yönelik hazırlanan bu rehberde, özet olarak aşağıdaki konular yer almaktadır.

- Yazılı usul belgelerinin tamamının üst düzey bir yönetici tarafından imzalanmış olması beklendiği; aynı zamanda, kalite onay sisteminden geçip, sistem üzerinde onaylanan/atılan imzaların geçerli olmayacağı, Bakanlığa beyan edilen yazılı usul belgelerinin departman yöneticisinin bağlı olduğu üst bir makam tarafından ıslak imzalı olarak beyan edilmesi beklendiği belirtilmiştir.
- Talimatların, yol gösterici olması beklenmektedir. Yazılı usul belgelerinin dil olarak, Bakanlık yetkililerine cevap verir gibi hazırlanmaması gerektiği belirtilmiştir. Örneğin; “personele bilgilendirme yapılmaktadır” yerine, “personele bilgilendirme yapılır” şeklinde bir dil kullanılarak yazılı usul oluşturulması beklenmektedir.
- Yazılı usul belgesi olarak örnek belgelerin (kontrol formu, eğitim katılım formu, beyanname ör-

neği, takip listesi, arşiv listesi, ziyaretçi broşürü vb.) verilmemesi gerektiği, bu belgelerin oluşturulmasına dair yazılı usule eklemeler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Örnek belgelerin tevsik edici belge niteliğinde olup, yerinde inceleme esnasında sunulması gerektiği aktarılmıştır.

- Yine sözleşmelerin yazılı usul belgesi olarak değerlendirilmeyeceği; yazılı usul olarak sözleşmelerin nasıl yapılacağına dair bir talimat yaratılmasının beklendiği belirtilmiştir. Örneğin; eklenecek yazılı usul belgesinde, sözleşmenin ne gibi şartlar içereceği, hangi unvan ve departmanca imzalanacağı vb. bilgiler yer alması gerektiği söylenmiştir.
- Yazılı usul belgelerinde, sorumlu personel olarak kişi isimlerinin değil, departman ve unvanların yazılması gerektiği belirtilmiştir.
- Soru formunda yer alan şıkların kopyalanarak talimat oluşturulmaması gerektiği aktarılmıştır. Örneğin; sipariş verilir, sipariş onaylanır, eşya taşıma aracına yüklenir vb. Ayrıca, soru formunda kayıtların tutulmasına dair tüm sorulara ilişkin yazılı usul belgelerinde hangi kayıtların tutulduğu ve kayıtların nasıl tutulduğunun detaylıca anlatılması gerektiği anlatılmıştır.
- Soru formundaki eklerin incelenmesinin kolay yapılabilmesi için, eklerin bölüm bazında sınıflandırılması veya eklere yapılan atıfların doğru olduğunun kontrol edilmesi beklenmektedir.
- Firmanız hakkında gizli mahiyette bilgiler içeren belgelerin (güvenlik planı, kamera planı, ürün reçetesi, acil durum eylem planı, risk analizi raporu vb.) soru formuna eklenmemesi; bunun yerine, talimatlarda bu planlara atıflarda bulunulması gerektiği belirtilmiştir.
- Soru formunun “Not” bölümlerinde belirtilen istisnalar dışındaki tüm şıkların sağlanması gerektiği belirtilmiştir.
- Eğitim içerikli sorulara ilişkin eğitim kayıtlarının verilmemesi; bunun yerine eğitimlere ilişkin yazılı usul belgelerinde eğitimin konusu, sıklığı, süresi, eğitime dahil olacak departmanlar gibi bilgiler yer alması gerektiği aktarılmıştır.
- 1.9. numaralı soruda aşağıdaki tesisler belirtilmesi gerektiği aktarılmıştır;
- Yönetim ofisi,
- Gümrük işlemlerine konu eşyanın konu olduğu muhasebe ve arşiv ofisleri,
- Bilgi işlem ofisi,
- Üretim tesisi (ithal girdi kullanılmadan üretilen ve sadece yurt içi satışa konu olacak eşyanın üretildiği tesisler hariçtir.),
- Depolar;
- a) İhraç edilecek eşyanın depolandığı, elleçlendiği depo/tesis,
- b) Eşyanın ithal işlemleri gümrük idaresinde tamamlandıktan sonra getirilerek konulduğu depo/tesis,
- Firmaya ait antrepolar.
- İhracat eşyasının, başka bir firmanın tesisinden doğrudan gümrük idaresine gönderilmesi (örneğin, fason üretim yaptırılan firma tesisi, taşımacı firma tesisi ya da firmanız dış ticaret sermaye şirketi ise ihracatçı firma tesisi gibi), ve/veya ithalat eşyasının, gümrük idaresinden doğrudan başka bir firmanın tesisine getirilmesi (örneğin, fason üretim yaptırılan firma tesisi, taşımacı firma tesisi, depo, antrepo gibi) durumunda, 1.9 numaralı soruda “Firmamız gümrük işlemine konu olan veya olacak eşyanın işlemlerini başka firmaların tesislerinden gerçekleştiriyor” seçeneği mutlaka işaretlenmesi gerektiği ve o tesise ilişkin olarak soru formunda açılan “6. Gümrük İşlemine Konu Olan Veya Olacak Eşyanın İşlemlerinin Gerçekleştirildiği Başka Firmaya Ait Tesisin Güvenliği” bölümünün doldurulması gerektiği aktarılmıştır.